

Dveletni načrt gradnje stanovanj v Ljubljani

V Ljubljani so izdelali predlog načrta za gradnjo stanovanj v letošnjem in prihodnjem letu. Dveletni načrt so izdelali zato, ker traja gradnja stanovanjskih hiš navadno več kakor leto dni. Zanimivo je pripomniti, da načrt ne obsega tistih stanovanj, ki jih gradijo, a ne bodo končana, oziroma tistih stanovanj, ki jih bodo začeli graditi v l. 1959, temveč samo tista, ki bodo dokončana.

Naloge, ki jih določa ta načrt, so v skladu z razpoložljivimi zmogljivostmi gradbene in obrtne operativne in z razpoložljivimi sredstvi. Računajo, da bo letos skupno dokončanih 43 stanovanjskih objektov s 1.091 stanovanji, od katerih odpade na dvosobna stanovanja 31 odstotkov, na trisobna 29, a 23 odstotkov na dvosobna stanovanja s posebnimi pritliklinami. Razen tega računajo, da bo letos v individualno in združeno graditvijo dograjenih približno 450 stanovanj. Stanovanje z dvema sobama bo imelo v zasebnih hišah povprečno 66,4 kvadratnega metra površine, medtem ko računajo v združenih stanovanjskih objektih predvsem s trosobnimi stanovanji s povprečno površino 82 kvadratnih metrov.

V l. 1959 bo po načrtu zgrajenih 1.450 stanovanj v blokih in najmanj 500 stanovanj v individualni graditvi ali skupaj približno 1.750 stanovanj. Ta številka je višja od povprečja, ki je določeno s perspektivnim planom, vnešena pa je bila v načrt stanovanjske graditve na zahtevo občin, ki so prepričane, da bo mogoče ta pričakovanja uresničiti. Po prvih računih bo v letu 1960 zgrajenih približno 1.850 stanovanj, a v l. 1961 2000.

Kreditiranje stanovanjske graditve

Razumljivo je, da se bodo vzporedno s povečanjem gradnje stanovanj vsako leto povečala oziroma terjala večja namenska sredstva. Reden dotok sredstev ne bo zadostoval za kritje stroškov (letos računajo na primer z dvema milijardama in 880 milijoni din), kar bo terjalo racionalno in ekonomično graditev in večje angažiranje dodatnih sredstev. To bo hkrati terjalo od upravnih odborov skladov za stanovanjsko graditev, da bodo vodili politiko večjega deleža lastnega prispevka. Lastni prispevek bi moral znašati najmanj 50 odstotkov predračunske vrednosti objekta, to pa pomeni, da bi bilo mogoče iz sklada za stanovanjsko graditev zagotoviti največ 70 odstotkov skupne vrednosti stanovanjskega objekta. Računajo s tem, da naj bi znašal prispevek politično teritorialnih enot najmanj 15 odstotkov, gospodarskih organizacij pa najmanj 30 odstotkov. Prispevek stanovanjskih zadrug in skupnosti, ki gradijo stanovanja v blokih, bi moral znašati najmanj 10 odstotkov, medtem ko bi morale razliko kriti gospodarske organiza-

cije, politično teritorialne enote, zavodi in ustanove, v katerih so zaposleni uporabniki stanovanj in člani zadrug. Vse to terja stalno sodelovanje gospodarskih organizacij, stanovanjskih zadrug in skupnosti, s čimer bi se hkrati povečalo tudi število interesentov za skupno gradnjo stanovanj.

Stanovanjske skupnosti

Cena stanovanj ne obsega samo stroškov za stanovanjski objekt, temveč tudi stroške za gradnjo posebnih naprav in prostorov za uslužnostne obrate, otroške vrtnice in igrišča, za zdravstvene potrebe in družbe-

no dejavnost, ureditev poti, javno razsvetljavo komunikacij in ureditev parkov ter nasadov. S sredstvi za te naprave in objekte, ki jih mora zagotoviti investitor, razpolaga stanovanjska skupnost, na katere področju gradijo objekt. Ta sredstva je mogoče začasno uporabljati tudi kot obratna sredstva skladov za kreditiranje stanovanjske gradnje, stanovanjskim skupnostim pa morajo biti dana na razpolago, brž ko je pripravljena dokumentacija in določen rok za začetek del. Kolikor so komunalni objekti in naprave določeni v samem stanovanjskem objektu, lahko stanovanjska skupnost troši ta sredstva tudi za graditev stanovanjskih hiš.

Ločeno od komunalnih stroškov, ki so sestavni del vrednosti stanovanja, moramo obravnavati stroške za komunalne naprave v naselju, kjer je mogoče zahtevati tudi sodelovanje potrošnikov teh uslug. Ti stroški lahko obsegajo tudi stroške za zgraditev električnega, razvodnega, kanalizacijskega in vodovodnega omrežja v naselju, zatem telefonskih naprav in naprav za uporabljanje plina, ki so združeni z graditvijo naselja. Kreditna sredstva za zgraditev teh naprav morajo biti zagotovljena pod pogoji, ki določajo odplačilo posojila v času amortizacije zgrajenega objekta.

P. Zrimšek

Zaposlovanje začasno nezaposlenih v Slavonskem Brodu

Urad za posredovanje dela v Slavonskem Brodu se v zadnjem času resno ukvarja z zaposlitvijo čim več začasno nezaposlenih, posebno žensk. V ta namen izkorišča možnosti za ureditev novih delovnih mest v obrtnih delavnicah in podjetjih, ki lahko zaposlijo žensko delovno silo. V te namene je urad za posredovanje dela občinskega ljudskega odbora dobil tudi dotacijo od republiškega urada v znesku pet milijonov din. Iz teh sredstev je urad dal 500.000 din obrtni delavnici »Ukusec«, v kateri je zaposlenih 14 novih delavk, za nakup šivalnih strojev.

Lani je bila v mestu ustanovljena jermenarska delavnica, v kateri so s posredovanjem urada zaposlili 35 novih delavcev in delavk. Dobro sodelovanje je urad vzpostavil tudi s tiskarno »Plamen«. To podjetje je organiziralo kartonažni obrat, v katerem so v začetku letošnjega leta zaposlili 20 novih delavcev, večinoma žensk, a do aprila bo kartonaža zaposlila še 30 delavcev.

Vse to pa ni dovolj, ker išče še vedno prek urada zaposlitev več sto žensk. Zato bo moral urad še naprej razpravljati s podjetji in drugimi organizacijami o možnostih za ureditev novih delovnih mest. Povedati moramo tudi, da urad ne naleti pri gospodarskih organizacijah vedno na potrebno razumevanje. Dogaja se, da nekatera manjša podjetja zaposlijo nove delavce mimo urada. Lani je bilo več podjetij tudi kaznovanih zaradi teh pojavov.

Težava pa je v tem, da iščejo podjetja

ob prizadevanjih, da bi izboljšala proizvodnjo, delovno silo, ki ima primerne kvalifikacije. Večina začasno nezaposlenih, posebno žensk, ki iščejo prek urada zaposlitev, nima nobenih kvalifikacij in je tako težavno najti zanje zaposlitev. Precej teh žensk bi se lahko zaposlilo v raznih uslužnostnih obratih, toda tudi teh ni dovolj. Vprašanje odprtja novih uslužnostnih obratov je živo tudi zato, ker se čuti potreba po njih.

Urad mora reševati še en problem. Precej učenk osemletnih šol, ki so končale učenje in iščejo zaposlitev prek urada, želi, da bi bile zaposlene kot uslužbenke. Podjetja in ustanove potrebujejo uslužbenice, toda take, ki poznajo vsaj osnove knjigovodstva, stenografije, strojepisja itd. Absolvirani učenci osemletk pa nimajo teh pogojev. Zato se kaže potreba, da bi organizirali tečaje ter morda tudi nadaljevalne šole, kjer bi lahko absolvirani učenci, ki ne nameravajo ali pa nimajo možnosti za nadaljevanje šolanja, preden nastopijo delo, dobili vsaj osnovno znanje in pojme iz tistih stvari, ki jih terja sodobna uprava. Seveda bi lahko tako podjetja kakor ustanove občasno organizirale take tečaje (samostojno ali pa več podjetij skupaj), toliko bolj, ker bi taki tečaji koristili tudi mnogim uslužbencem, ki so že zaposleni. Morda bi lahko razmislili tudi o predlogih, naj bi take tečaje organizirali prav pri osemletnih šolah ali pa da bi nekatere izmed navedenih predmetov poučevali v okviru rednega učnega načrta.